

โครงการปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และการประชุมเชิงปฏิบัติการอาจารย์หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ชื่อโครงการ/ กิจกรรม

โครงการปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และการประชุมเชิงปฏิบัติการอาจารย์หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี ซึ่งการจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่ต้องจัดการศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และได้ให้นิยามของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก (ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘)

ต่อมาคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน ในการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการข้างต้น โดยมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา จะครอบคลุมด้านผลลัพธ์ผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม ศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทย และการบริหารจัดการ ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน โดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษามีคุณลักษณะของคนไทยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นและปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๙ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ เป็น ๕ กลุ่มสาระ ซึ่งปัจจุบันได้ครบกำหนดระยะเวลาของการปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และการจัดการศึกษาหมวดรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษาในการเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติ (KSA) ที่พึงประสงค์ รวมทั้งการนำแนวคิดของทักษะแห่งอนาคตใหม่ และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มาประยุกต์ผนวกเสริมเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ทันท่วงทีสถานการณ์ในอนาคต และสอดคล้องตามมาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน ได้แก่ บุคคลผู้เรียนรู้ (Learner Person) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) ผู้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) ตามเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย และมีความเป็นสากลมากขึ้น

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยคณะกรรมการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มก. ร่วมกับฝ่ายบริการวิชาศึกษาทั่วไป สำนักบริหารการศึกษา จึงได้ตระหนักเห็นความสำคัญในการดำเนินการปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังกล่าว เพื่อให้ทันต่อรอบระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตร และเพื่อให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับทราบแนวทางและหลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงแก้ไขของกระทรวงการอุดมศึกษา เพื่อจะได้ปรับปรุงรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้จัดโครงการปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น โดยศึกษารูปแบบของการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ โครงสร้างหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การวัดและประเมินผล ผ่านการพิจารณาจากการประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิภายใน (Focus Group) การประชุมคณะกรรมการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การประชุมวิพากษ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การปรับปรุงโครงสร้างของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยปรับจำนวนหน่วยกิตโครงสร้างกลุ่มสาระภาษาและการสื่อสารให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และปรับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ๘ ด้าน สามารถนำไปสู่การวัดและประเมินผลได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อเสนอคณะกรรมการชุดต่าง ๆ และสภามหาวิทยาลัยฯ ให้ความเห็นชอบต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคณะและทุกวิทยาเขต เพื่อปรับปรุงคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๓.๒ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทุกคณะและทุกวิทยาเขต ได้ประชุมวิพากษ์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างกันในการปรับโครงสร้างหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อนำแนวคิดที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาคู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๓ เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคณะและทุกวิทยาเขต ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาการวัดและประเมินผลรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนิสิตความรู้ ทักษะ และทัศนคติ (KSA) ที่พึงประสงค์

๓.๔ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การจัดรูปแบบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้ชัดเจนในการสร้างบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่แต่ละหลักสูตรของมหาวิทยาลัยกำหนดต่อไป

๔. กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะที่เปิดสอนวิชาศึกษาทั่วไปทุกคณะและทุกวิทยาเขต จำนวน ๒๒ คน
๒. คณะกรรมการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๑ คน
๓. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๐๘ คน
๔. เจ้าหน้าที่สำนักฯ คณะและวิทยาเขต จำนวน ๑๐ คน

๕. ผู้รับผิดชอบโครงการ/ กิจกรรม

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับฝ่ายบริการศึกษาศึกษาทั่วไป
สำนักบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๖. ระยะเวลา สถานที่ดำเนินโครงการ/ กิจกรรม

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ
๑) ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป วาระพิเศษ (ณ ห้องประชุมนางอ้ว สาศริก ชั้น ๕ อาคารระพีสาคริก และประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม KU Cisco Webex Meetings)	๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๒) ประชุมคณะกรรมการกลุ่มย่อย (Focus group) (ณ ห้องประชุมนางอ้ว สาศริก ชั้น ๕ อาคารระพีสาคริก และประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม KU Cisco Webex Meetings)	๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๓) นำร่างมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป ตามกรอบแนวคิดที่สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (TQF : HED) และมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ (ด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป (ณ ห้องประชุมนางอ้ว สาศริก ชั้น ๕ อาคารระพีสาคริก และประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม KU Cisco Webex Meetings)	๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๔) ส่งหนังสือเชิญประชุมคณบดี คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปวิพากษ์การปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป	๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๕) ประชุมอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปวิพากษ์การปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป (ณ ห้องประชุมแคทลียา ชั้น ๕ อาคารระพีสาคริก และประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม KU Cisco Webex Meetings)	๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๖) เสนอร่างสรุปผลการประชุมวิพากษ์การปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป เข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป (ณ ห้องประชุมนางอ้ว สาศริก ชั้น ๕ อาคารระพีสาคริก และประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม KU Cisco Webex Meetings)	๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๗) นำร่างสรุปผลการประชุมวิพากษ์การปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป เสนอร้องอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษา มก. /คณะกรรมการวิชาการ มก./ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยฯ	๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๘) จัดส่งเอกสารไปยังคณะและวิทยาเขต เพื่อปรับปรุงรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป	๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๙) จัดอบรม/จัดทำคณิศรประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์สำนักบริหารการศึกษา เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคณะและทุกวิทยาเขต ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม รูปแบบการเรียนการสอน รายวิชา การวัดและประเมินผลรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนิสิตความรู้ ทักษะ และทัศนคติ (KSA) ที่พึงประสงค์	ระหว่างวันที่ ๒๐ สิงหาคม - ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ (จำนวน ๑ -๒ ครั้ง)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ
๑๐) ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปเสนอร่างรายวิชาที่แก้ไขตามการประชุมวิพากษ์การปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปและมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป	๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๑) จัดทำ (ร่าง) คู่มือเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปพิจารณา	๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๒) นำ (ร่าง) คู่มือเสนอคณะกรรมการการศึกษา มก. เพื่อพิจารณา	เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๓) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ มก. เพื่อพิจารณา	เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๔) เสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยฯ เพื่อพิจารณา	เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๕) จัดทำคู่มือฉบับสมบูรณ์และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง	เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. งบประมาณ

เงินรายได้ส่วนกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ/ กิจกรรม และค่าเป้าหมายตัวชี้วัด

๘.๑ มีคู่มือมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาขา

๘.๒ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทุกคณะและทุกวิทยาเขต ได้มีส่วนร่วมในการประชุมวิพากษ์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างกันในการปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ มหาวิทยาลัยฯ นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคณะและทุกวิทยาเขตที่ได้ เพื่อปรับปรุงคู่มือมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชามหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๙.๒ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทุกคณะและทุกวิทยาเขต ได้ประชุมวิพากษ์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างกันในการปรับโครงสร้างมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป และมาตรฐานผลการเรียนรู้มหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป เพื่อนำแนวคิดที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาคู่มือมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๙.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคณะและทุกวิทยาเขต ได้รับประสบการณ์และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม รูปแบบการเรียนการสอน รายวิชา การวัดและประเมินผลรายวิชาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนิสิตความรู้ ทักษะ และทัศนคติ (KSA) ที่พึงประสงค์

๙.๔ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชามหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจ นำไปสู่การจัดรูปแบบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลรายวิชาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั่วไปได้ชัดเจนในการสร้างบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่แต่ละหลักสูตรของมหาวิทยาลัยกำหนดต่อไป